Εγκυκλοπαιδικά Ιδίνω 1978, αριθμ. φύλλα 116 τομος 10.

Γαλλίαν καὶ Γερμανίαν. Αἱ ἐπιστημονικαί του ἐργασίαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἔρευναν τῆς λειτουργίας τοῦ νευρικοῦ κυττάρου δι' ἰδίων μεθόδων, ἐν συνεργασίᾳ δὲ μετὰ τοῦ Δοντᾶ περὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ φωτὸς καὶ τῶν ἐγχρώμων ὑάλων ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ. Εἰς Θεσσαλονίκην ἐδημιούργησε τὸ Ἐργαστήριον τῆς Πειραματικῆς Φυσιολογίας. Ἐξέδωσε τρίτομον «Φυσιολογίαν».

Κοτσεμπούε (*Kotzebue*) Ὄθων φόν—. Γερμανὸς θαλασσοπόρος (1787—1846), ἐκτελέσας τρὶς τὸν γῦρον τοῦ κόσμου. Ἐξέδωσε τὸ 1818 εἰς Πετρούπολιν σύγγραμμα εἰς 3 τόμους μὲ τὸν τίτλον «Πλοῦς εἰς τὸν Βερίγγειον Πορμόν», ναυτοανατολικῶς τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀνακαλύψει ἕτερον πορθμόν, λαβόντα τὸ ὄνομά του. Τὸ 1826 ἐδημοσίευσε δίτομον σύγγραμμα «Ὁ νέος περίπλους τοῦ κόσμου».

κότσι. Ὁ ἀστράγαλος. Εἰδικώτερον τὸ ὀστοῦν τοῦ ἀστραγάλου, διὰ τοῦ ὁποίου παίζεται τὸ γνωστὸν παίγνιον «κότσια». Φράσις: «βαστοῦν τὰ κότσια του» = ἀντέχει, εἶναι ἀκμαῖος.

Κότσι. Πόλις τῆς Ἰαπωνίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας κατὰ τὸ νότιο τμῆμα τῆς νήσου Σικόκου, κέντρον τῆς ἰαπωνικῆς χαρτοποιΐας, ἔχουσα δὲ καὶ ἐργοστάσια παρασκευῆς τσιμέντων καὶ κατεργασίας μετάξης. Ἔχει λιμένα τὸ Οὐράτο καὶ ἀριθμεῖ 786.882 (1970) κατοίκους.

Κότσιανος Μιχαὴλ (1890 — 1965). Ἐγεννήθη εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐσπούδασεν ἰατρικὴν εἰς Γενεύην καὶ Γαλλίαν. Διετέλεσε διευθυντὴς διαφόρων νοσοκομείων. Διετέλεσε ὑπουργὸς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς ἐπὶ κυβερνήσεων Κ. Τσαλδάρη καὶ Δ. Μαξίμου ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1946 μέχρι τῆς 18 Νοεμβρίου 1947.

Κότσιανος Στέφανος (1908.—). Νομομαθὴς καὶ πολιτευτής, γεννηθεὶς εἰς Πολύγυρον Χαλκιδικῆς. Πτυχιοῦχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, συνεπλήρωσε τὰς σπουδάς του εἰς Παρισίους, ἀνακηρυχθεὶς διδάκτωρ τοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων. Βουλευτὴς Χαλκιδικῆς τὸ 1951. Συγγράμματα καὶ μελέται: «Τὸ ἔγκλημα τῆς γενοκτονίας», 1948, «Ἡ ἰατρικὴ εὐθύνη», 1977 κ.ἄ.

κοτσέδα. Ὁ πλόκαμος. Εἶδος κτενίσματος κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ μαλλιὰ πλέκονται μεταξύ των.

Κότσικας (Παραλιακὴ Γεωγραφία). Ἀκρωτήριον τῆς βορείας πλευρᾶς τῆς νήσου Σάμου βορειοδυτικὸν κέρας τοῦ κολπίζοντος λιμένος Βαθέος. Ἐπ' αὐτοῦ διοπτρικὸς φανὸς λευκοῦ σταθεροῦ φωτὸς φωτοβολίας 9 μιλίων. Σ.Ε.Λ.

κότσικας (Βοτανική). Δημώδης ὀνομασία τοῦ φυτοῦ κερκὶς ἡ κοινή, ἡ ἄλλως καλουμένη καὶ κουτσουπιά.

Κότσικας Θεοχάρης καὶ Πολυχρόνης. Ὁμογενεῖς ἐξ Αἰγύπτου. Ἐγεννήθησαν εἰς Κάρυστον, ὁ μὲν Θεοχάρης τὸ 1857, ὁ δὲ Πολυχρόνης τὸ 1859. Ἐγκατασταθέντες ἀπὸ τοῦ 1874 εἰς Αἴγυπτον, ἵδρυσαν μεγάλα ἐργοστάσια παραγωγῆς οἰνοπνεύματος εἰς Τουράν, νοτιοανατολικῶς τοῦ Καΐρου, παρὰ τὰ ἀρχαῖα λατομεῖα τῶν Πυραμίδων. Ἀποκτήσαντες τεραστίαν περιουσίαν, διέθεσαν μεγάλα ποσὰ ὑπὲρ τῆς ἰδιαιτέρας των πατρίδος Καρύστου, τῆς Ἑλλάδος γενικώτερον, τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἑλληνικῆς παροικίας καὶ τῶν ἰθαγενῶν Αἰγυπτίων. Πρὸς τὸ ἑλληνικὸν κράτος προσέφεραν σημαντικώτατα ποσά: διὰ τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου 1912—1913, διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀβέρωφ», κατεσκεύασαν δύο πολεμικὰ ἀεροπλάνα, ἀνήγειραν δι' ἐξόδων των εἰς τὸν περίβολον τῆς παλαιᾶς Βουλῆς εἰς Ἀθήνας τὸν ἀνδριάντα τοῦ Χαριλάου Τρικούπη, 50.000 λίρας διέθεσαν διὰ τὴν κατασκευὴν λιμένος εἰς Κάρυστον καὶ ἀνήγειραν ἐκεῖ δημόσια κτίρια, σχολεῖα καὶ ἐργοστάσιον ἠλεκτροφωτισμοῦ. Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐδαπάνησαν περὶ τὰς 20.000 λίρας διὰ τὴν ἀνέγερσιν τεμένους καὶ σχολείου τῆς Τούρας. Δαπάναις των ἀνοικοδομήθη τὸ ἑλληνικὸν νοσοκομεῖον Ἀλεξανδρείας, διὰ τὸ ὁποῖον διετέθησαν 240.000 λίραι. Ἀπεβίωσαν εἰς Κάιρον, ὁ μὲν Πολυχρόνης τὸ 1922, ὁ δὲ Θεοχάρης τὸ 1936.

Τὸ ἐθνικὸν ἔργον των συνεχίσθη παρὰ τῶν κληρονόμων των καὶ ἰδίως παρὰ τῶν τέκνων τοῦ Πολυχρόνη Κότσικα, Θεοδώρου καὶ Χαρικλείας, συζύγου τοῦ διπλωματικοῦ ὑπαλλήλου Δημητρίου Τζιρακοπούλου, δαπάναις τῆς ὁποίας ἀνηγέρθη ὁ ἀνδριὰς τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου εἰς Ἀθήνας. Σημαντικώτατα δὲ χρηματικὰ ποσὰ διέθεσε διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου 1940—1941 καὶ τοῦ μετέπειτα ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τῆς Ἑλλάδος.

Κοτσικιά. Χωρίον τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος τοῦ νομοῦ Εὐβοίας. Κάτοικοι 185 (1971). Εἶναι ἕδρα τῆς ὁμωνύμου κοινότητος εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται καὶ ἡ Παραλία Κοτσικιᾶς. Σύνολον κατοίκων 198. Κεῖται εἰς ὑψόμετρον 120 μέτρων καὶ ἔχει ἐδαφικὴν ἐπιφάνειαν 10 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων.

Κότσιν (*Cochin*). Παράλιος πόλις τῶν νοτιοδυτικῶν Ἰνδιῶν, περὶ τὸ 160 χλμ. νοτίως τῆς Καλκούτας, ἀριθμοῦσα 448.420 (1971) κατοίκους. Εἶναι πολυσύχναστος ἐμπορικὸς λιμήν. Τὸ πρῶτον ἐμπορεῖον ἱδρύθη ἐκεῖ τὸ 1502 ὑπὸ τοῦ Βάσκο ντὲ Γκάμα.

Κότσινη (Παραλιακὴ Γεωγραφία). Νησὶς εὑρισκομένη εἰς τὴν νοτίαν ἀκτὴν τῆς χερσονήσου τῆς Δωρίδος. Ἀπέναντι αὐτῆς ὑπάρχει ὅρμος φερώνυμος, ἀλλὰ καλούμενος καὶ «Κάτω - Ἀριμαθιά». Σ.Ε.Λ.

Κοτσοβέλης. —1) Γεώργιος. Πρακτικὸς ναυπηγὸς (1833—1893), εἰς τοῦ ὁποίου τὰ σχέδια ὠφείλοντο τὰ περίκομψα τρίστια ἱστιοφόρα, ποὺ καθειλκύοντο ἀπὸ τὸ μέγιστον τῆς Ἑλλάδος ναυπηγεῖον εἰς τὴν Ἑρμούπολιν.

—2) Νικόλαος. Υἱὸς τοῦ προηγουμένου (1863—1921). Μετὰ τὰς ἐν Ἑρμουπόλει ἐγκυκλίους σπουδάς του, συνεπλήρωσεν εὐρύτατα τὰς ναυτικάς του γνώσεις διὰ σπουδῶν του εἰς Ἰταλίαν. Μεταξὺ τῶν συγγραμμάτων του ἀναφέρομεν τὸν «Λιμενογράφον Κύπρου, Καραμανίας, Συρίας, Αἰγύπτου, Τριπολίτιδος, Βαρβαρίας, Τύνιδος καὶ Μελίτης», μετὰ 100 ὁλοσελίδων ναυτικῶν λιμενικῶν χαρτῶν. Ἵδρυσε σταθμὸν ρυθμίσεως πυξίδων ἰδιωτικὸν εἰς Ἑρμούπολιν, τὸν ὁποῖον διηύθυνεν αὐτοπροσώπως μέχρι τοῦ θανάτου του.

κοτσονέα (Βοτανική). Κοινὴ ὀνομασία τοῦ φυτοῦ μήκων ἡ ροιάς, καλουμένου καὶ κοτσονίδα.

κότσος. Ὁ κόρυμβος: Τρόπος κτενίσματος κατὰ τὸν ὁποῖον τὰ μαλλιὰ συστρέφονται ἁπλῶς πρὸς τὰ ἄνω, ἢ πλέκονται πρῶτον καὶ ἀκολούθως συστρέφονται στηριζόμενα μὲ τσιμπιδάκια.

Κοτσούλι (Παραλιακὴ Γεωγραφία). Μικροτάτη νῆσος εὑρισκομένη εἰς τὴν ΒΔ. ἀκτὴν τῆς νήσου Σκύρου. Σ.Ε.Λ.

κοτσύφι ἢ κότσυφας (Ζωολογία). Κοινὴ ὀνομασία κυρίως τοῦ πτηνοῦ κόσσυφος καὶ τοῦ ἰχθύος κρενίλαβρος ὁ ταώς.

Κότς - Χισσάρ. Ἀλμυρὰ λίμνη εἰς τὸν νομὸν Ἰκονίου, ἡ μεγαλυτέρα τῶν λιμνῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καλουμένη καὶ Τοὺζ - γκιόλ, ὑπὸ δὲ τῶν ἀρχαίων Τάττα. Διακρίνεται κατὰ τὸ ὅτι ὁ πυθμήν της καλύπτεται ὑπὸ σκληροῦ στρώματος ἅλατος, πάχους 0,06—0,08 μ., τὸ ὁποῖον, ὅταν ξηραινομένης τῆς λίμνης τελείως κατὰ τὸ θέρος, λόγω τῆς ἐξατμίσεως, συλλέγεται κατ' Ὀκτώβριον. Ἡ ἐτησία συγκομιδὴ ὑπερβαίνει τοὺς 120.000 τόννους. Εἰς τὴν λίμνην ὑπάρχουν ἕξι νησίδες, ἐπὶ μιᾶς τῶν ὁποίων ἐρείπια ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ οἰκιῶν καὶ φρέαρ γλυκέος ὕδατος.

κότα. Κοινὴ ὀνομασία τῆς ὄρνιθος.

Κότα (*Cotta*). Παλαιὰ γερμανικὴ οἰκογένεια ἐκδοτῶν καὶ βιβλιοπωλῶν, προερχομένη ἐκ Σαξονίας καὶ ἱδρύσασα τὸ 1659 εἰς Τύμπιγκεν οἶκον ἀκμάσαντα ἐπὶ δύο αἰῶνας. Ἐπὶ Ἰωάννου Φρειδερίκου, δισεγγόνου τοῦ ἱδρυτοῦ Ἰωάννου Γεωργίου, ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος, μεταφερθεὶς εἰς Στουτγάρδην, ἔφθασεν εἰς τὴν μεγαλυτέραν του ἀκμήν. Ἐξέδωσε δὲ τὰ ἔργα τοῦ Γκαῖτε καὶ τοῦ Σίλλερ.

κότταβις (Ἀρχαιολογία). Εἰδικὸν ποτήριον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν συμποσιαζόντων ὅταν οὗτοι ἐπεδίδοντο εἰς τὴν παιδιὰν (παιγνίδι), ποὺ ὀνομάζετο «κότταβος».

κότταβος καὶ ἰωνιστὶ κόσσαβος ἢ ὄπταβος (Ἀρχαιολογία). Παιγνίδι τῶν ἀρχαίων εἰσαχθὲν, κατὰ τὸν Ἀθήναιον (ΙΕ, 666) εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Σικελίας, καταστὰν ἀπὸ τὰς πλέον εὐαρέστους διασκεδάσεις τῶν νέων κατὰ τὰ συμπόσια. Ἐπαίζετο κατὰ πολλοὺς τρόπους, ἁπλούστερος τῶν ὁποίων ἦτο ὁ ἀκόλουθος: Ἕκαστος ἐκ τῶν συνδαιτυμόνων ἀνέρριπτε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ οἴνου του ποὺ εὑρίσκετο ἐντὸς τοῦ ποτηρίου του, εἰς μεταλλίνην λεκάνην, ὀνομαζομένην κοττάβιον ἢ κοτταβεῖον ἢ λατογεῖον ἢ χάλκειον (Πολυδεύκης ΣΤ' 109), ἐνῶ ἐσκέπτετο ἢ ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τῆς φίλης του καὶ προσεπάθει νὰ μὴ χυθῇ οὔτε σταγὼν ἐκτὸς τῆς λεκάνης. Ἐκ τοῦ παραγομένου ἤχου τοῦ ὑγροῦ ποὺ ἔπιπτε εἰς τὸν πυθμένα τῆς λεκάνης, ἔκρινε τὸν βαθμὸν τοῦ ἔρωτος ἐκείνης. Ἑπομένως ὁ κότταβος ἀρχικῶς ἦτο ἕνα εἶδος ἐρωτικοῦ μαντείου. Βαθμηδὸν ὅμως ἔχασε τὸν ἀρχικὸν αὐτὸν χαρακτῆρα του καὶ δεδομένου ὅτι ὁ παίκτης ὤφειλε πίπτων νὰ συστρέψῃ τὴν δεξιὰν χεῖρα, τὸ παιγνίδι ἔγινεν εἶδος ἀγῶνος, ὅπου ὁ νικητὴς ὄχι μόνον ὑπερηφανεύετο διὰ τὴν δεξιότητά του, ἀλλὰ καὶ ἐβραβεύετο μὲ ὠὰ καὶ γενικῶς μὲ ἐκλεκτὰ ἐπιδόρπια, τὰ ὁποῖα ὡς βραβεῖα τοῦ κοττάβου ἐλέγοντο κοττάβια. Ὡς ἀγώνισμα ὅμως ἔγινε περισσότερον περίπλοκον. Ὁ Ἀθήναιος καὶ ὁ Σουΐδας περιγράφουν δύο περιπλοκώτερους τρόπους τοῦ παιγνιδίου αὐτοῦ.

Κότταγυαμ. Πρωτεύουσα ὁμωνύμου περιφερείας εἰς τὸ διαμέρισμα Μαδρὰς τῶν Ἰνδιῶν, ἀποτελοῦσα κόμβον ὁδῶν καὶ ἔχουσα παλαιοὺς καὶ καλλιτεχνικοὺς συριακοὺς ναούς. Κάτοικοι 59.718 (1971).

Κοττάνη. Χωρίον τῆς ἐπαρχίας Ξάνθης τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ ὑπαγόμενον εἰς τὴν κοινότητα Θερμῶν. Κεῖται εἰς ὑψόμετρον 320 μ. καὶ ἔχει 164 (1971) κατοίκους.

κόττερον. Βλέπε λέξιν κότερον εἰς τόμον ΙΑ' σελ. 600.

κοττέτσι. Κοινὸν ὄνομα τοῦ ὀρνιθῶνος, τόπου περιωρισμένου, εἰς τὸν ὁποῖον διατρέφομεν καὶ περιποιούμεθα ὄρνιθας. Μεταφορικῶς: κατοικία μικρὰ καὶ στενόχωρος.

κοττιγέτης (Ὀρυκτολογία). Ὀρυκτὸν ἅλας ἐνύδρου ἀρσενικικοῦ, κοβαλτίου καὶ ψευδαργύρου, περιέχον ἐν μέρει καὶ νικέλιον καὶ ἀπαντώμενον εἰς τὸ Σνέεμπεργκ.

Κόττμπους (*Cottbus*). Πόλις τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου διοικητικοῦ διαμερίσματος ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σπρέα καὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Βερολίνου — Γκαῖρλιτς. Ἔχει ποικίλην βιομηχανίαν, κυρίως ὅμως ὑφαντουργικήν, καὶ ἀριθμεῖ 82.897 (1970).

Κοττὸν Αἰμὲ - Αὔγουστος (1869—1951). Γάλλος φυσικός, καθηγητὴς γεννηθεὶς εἰς Μπούργκ (Αἴν). Μετὰ τοῦ Μουτὸν συνεργαζόμενος, ἐπραγματοποίησεν ἁπλουστάτην διάταξιν πρὸς παρατήρησιν ὑπερμικροσκοπικῶν ἀντικειμένων. Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Βάις, καθώρισε τοὺς κανόνας τῆς